ISSN 1810-6358

វិទ្យាស្ថានបណ្តុះបណ្តាល និង ស្រាវជ្រាវដើម្បីអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា

Cambodia Development Resource Institute

របាយការណ៍ថ្មីៗស្តីពីសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា

Flash Report on the Cambodian Economy

ធ្នូ ២០០៤ / December 2004

កញ្ញា អ៊ុច ចំន្ទតារានី / **Ms. Ouch Chandarany**

លោកស្រី ប៉ុន ដូរីណា / **Ms. Pon Dorina**

លោក តុង គីមស៊ុន / **Mr. Tong Kim Sun**

ភ្នំពេញ កម្ពុជា

Phnom Penh, Cambodia

សកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ចសំខាន់ៗ
Main Economic Activities

គំរោងវិនិយោគឯកជនអនុម័តដោយ CDC មាន ៨២លានដុល្លារ នៅត្រីមាសទីបី ២០០៤ ឬ ២៧,៦% ទាបជាងត្រីមាសមុន និង ១៣,៨% ទាបជាងកាលពីឆ្នាំមុន ។ ក្នុងត្រីមាសនេះ វិនិយោគខាងវិស័យឧស្សាហកម្មធំជាងគេដោយឡើងដល់ ៧២,៧លានដុល្លារ ឯវិនិយោគខាងសេវាកម្ម និងកសិកម្ម បានថយចុះដល់ ៦,៤លានដុល្លារ និង ៣លានដុល្លាររៀងៗគ្នា ។

Private investment projects approved by the CDC totalled $82 million in the third quarter of 2004, 27.6 percent lower than in the preceding quarter and 13.8 percent less than one year ago. Investment in the industrial sector, which accounted for the largest share, rose to $72.7 million in the third quarter, up from $28 million in the second quarter. Investment in services and agriculture, however, declined by 92 percent to $6.4 million and 69 percent to $3 million, respectively. For the period January to September 2004, total private investment approvals amounted to $258.6 million, a rise of 3 percent compared to the same period last year.

Private Investment by Sectors
(in millions of dollars)

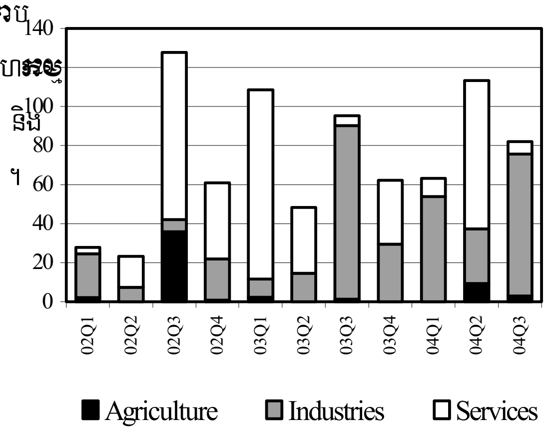

Note: The latest data available are for September 2004. (Including expansion projects.)
Source: Council for the Development of Cambodia

នៅត្រីមាសទីបី ២០០៤ មានទេសចរ ២២៧.៩២៦នាក់ ចូលមកកម្ពុជាគឺកើន ១៧,៦% ធៀបនឹងត្រីមាសមុន ។ ភ្ញៀវមកតាមផ្លូវអាកាស កើន ១៧,២% ដល់ ១៤៣.៨៧៤នាក់ ឯភ្ញៀវមកតាមផ្លូវគោក និងផ្លូវទឹក កើន ១៨,៤% ដល់ ៨៤.០៥២នាក់ ។

In the third quarter, 227,926 foreign visitors entered Cambodia, an increase of 17.6 percent compared to the preceding quarter. Visitors arriving by air increased by 17.2 percent to 143,874 persons, and visitors by land and boat rose by 18.4 percent to 84,052 persons. The top five countries for arrivals to Cambodia in the third quarter 2004 were Japan (31,219 persons), Korea (30,288), USA (19,995), France (14,763) and UK (13,781). Based on past trends, the number of foreign visitors should continue to increase in the fourth quarter.

Foreign Visitor Arrivals to Cambodia by Air, Land and Boat
(in thousands)

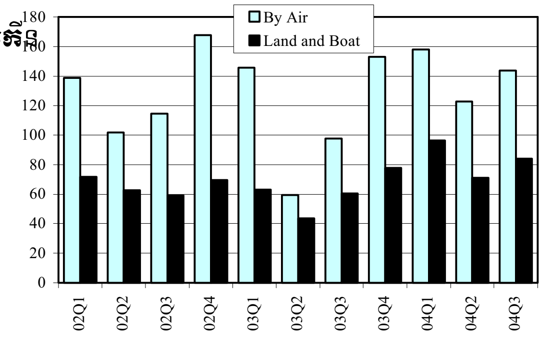

Note: The latest data available are for September 2004.
Source: Ministry of Tourism

តំលៃសរុបនៃគំរោងសាងសង់អនុម័តនៅភ្នំពេញកើនដល់ ៧៨លានដុល្លារ នៅត្រីមាសទីបី ២០០៤ ពី ៤៨,៦លានដុល្លារនៅត្រីមាសទីពីរ ។ ក្នុងនេះ សកម្មភាពសាងសង់ផ្ទះល្វែងដែលមានចំណែកច្រើនជាងគេតាំងពីដើមឆ្នាំ ២០០៤ កើន ៥៥,៥% ដល់ ៤៤,៣លានដុល្លារ ។ ក្នុងពេលនេះដែរ គំរោង សាងសង់ផ្សេងៗកើនយ៉ាងខ្លាំង ពី ១០,៨លានដុល្លារ ដល់ ២៦,១លានដុល្លារ ខណៈដែលការសាងសង់គេហដ្ឋានធ្លាក់ចុះពី ៩,៣លានដុល្លារ ដល់ ៧,៥លានដុល្លារ ។

The total value of construction project approvals in Phnom Penh rose to $78 million in the third quarter 2004, from $48.6 million in the second quarter. Of this, apartment construction, which has represented the largest share since early 2004, increased by 55.5 percent to $44.3 million. During this period, other construction projects also increased sharply, from $10.8 million to $26.1 million, while mansion construction fell from $9.3 million to $7.5 million.

Value of Construction Project Approvals in Phnom Penh (millions of dollars)

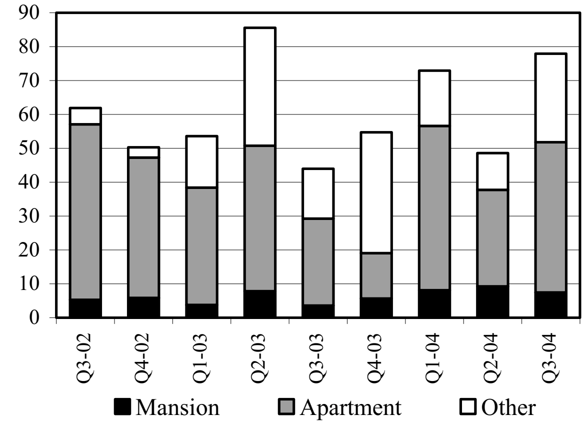

Source: Department of Cadastre and Geography of the municipality of Phnom Penh

អត្រាការប្រាក់ និង ថ្លៃទំនិញ

Price and Interest Rate Developments

នៅភ្នំពេញ ថ្លៃប្រេងសាំងបន្តកើនឡើងដល់ ៣.០៥០រៀល/លីត្រ នៅខែវិច្ឆិកា ២០០៤ ធៀបនឹង ៣.០២០រៀល/លីត្រនៅខែមុន ។ ថ្លៃប្រេងសាំងនៅបាត់ដំបង និងសៀមរាប ក៏កើនឡើងដល់ ៣.០០០រៀល/លីត្រ (កើន ៥០រៀល) និង ៣.០៥០រៀល/លីត្រ (កើន ៥០រៀល) រៀងៗគ្នា ។

In Phnom Penh, price of gasoline continued to rise, reaching 3,050 riels/litre in November 2004, compared to 3,020 riels/litre in the preceding month. Gasoline prices in Battambang and Siem Reap climbed to 3,000 riels/litre and 3,050 riels/litre respectively (each a rise of 50 riels).

Price of Gasoline in Battambang, Siem Reap and Phnom Penh (riels/litre)

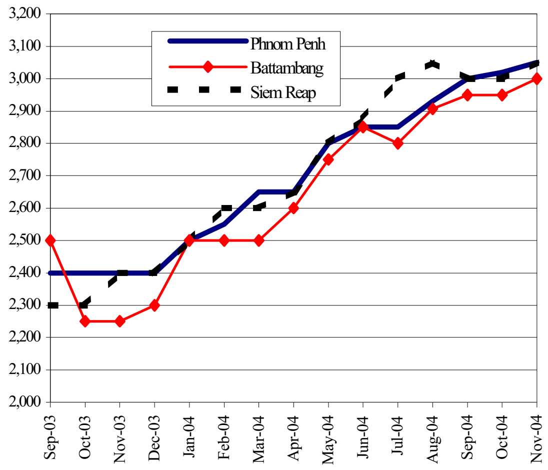

Source: CDRI and National Institute of Statistics

យោងតាមវិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិ ថ្លៃទំនិញប្រើប្រាស់នៅភ្នំពេញធ្លាក់ចុះនៅខែតុលា ២០០៤ បន្ទាប់ពីបានកើនឡើង ៩ខែជាប់ៗគ្នា ។ ពីខែកញ្ញា-តុលា ២០០៤ ថ្លៃទំនិញប្រើប្រាស់ថយចុះ ១,២% ។ ការថយចុះនេះ បណ្តាលពីការធ្លាក់ចុះ ៣,៣% លើថ្លៃម្ហូបអាហារដែលឆ្លុះបញ្ចាំងពីការធ្លាក់ចុះយ៉ាងខ្លាំងលើថ្លៃត្រី (២២,៩%) ។ ប៉ុន្តែមានកំណើនថ្លៃដឹកជញ្ជូន និងទូរគមនាគមន៍ (២,២%) សំលៀកបំពាក់ និងស្បែកជើង (0.៦%) និងទំនិញធំៗខ្លះទៀត ។

After rising for the ninth consecutive month, consumer prices in Phnom Penh declined in October 2004, according to the National Institute of Statistics. Over September–October, consumer prices declined by 1.2 percent. This was mainly due to a decrease of 3.3 percent in food prices. The decline in food prices reflects a drop in fish prices by 22.9 percent. However, there were increases in the cost of transportation and communication (2.2 percent), in clothing and footwear (0.6 percent) and in other major items.

Consumer Price Index

(July–December 2000 = 100)

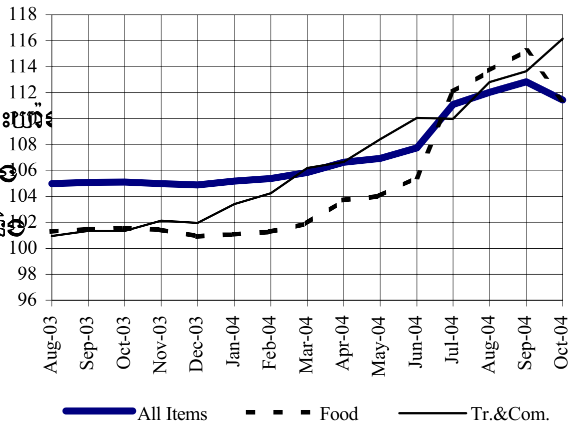

Note: The latest data available are for October 2004.

Source: National Institute of Statistics

នៅត្រីមាសទីបី ២០០៤ ថ្លៃមាសជាមធ្យមនៅភ្នំពេញគឺ ៤៦,៣ដុល្លារ/ជី ដោយកើន 0,៧% ពី ៤៦ដុល្លារ/ជី នៅត្រីមាសទីពីរ ។ ធៀបនឹងត្រីមាសទីបីឆ្នាំមុន មាសឡើងថ្លៃ ១១,៦% ពីកំរិត ៤១,៥ ដុល្លារ/ជី ។

In the third quarter, gold prices in Phnom Penh averaged $46.3 per *chi,* rising by 0.7 percent from $46 per *chi* in the second quarter. Compared to the third quarter last year, there was an increase of 11.6 percent, from $41.5 per *chi*.

Gold Price in Phnom Penh

(US$ per *chi*)

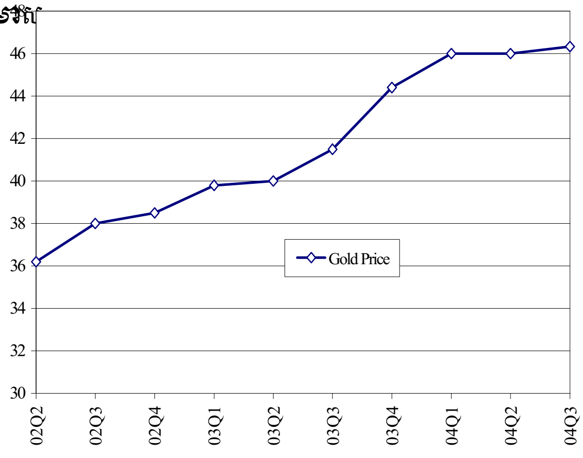

Source: Ministry of Economy and Finance and CDRI

ស្ថាន ភាពអត្រាប្តូរប្រាក់និងរូបិយវត្ថុ

Exchange Rate and Monetary Developments

ប្រាក់រៀលបន្តឡើងថ្លៃធៀបនឹងដុល្លារ ។ នៅខែវិច្ឆិកា ២០០៤ ប្រាក់រៀលឡូបាន ៤.០៣៥រៀល/ដុល្លារ ឬឡើងថ្លៃប្រហែល ១.០% ប្រៀបធៀបនឹងខែមុន ។ ធៀបនឹងខែដូចគ្នា ឆ្នាំមុន ប្រាក់រៀលធ្លាក់ថ្លៃ០.៩% ។

The riel continues to appreciate against the dollar. In November 2004, the riel was traded at 4,035 riels/dollar, an appreciation of about 1.0 percent compared to the preceding month. Compared to the same month one year ago, the riel has depreciated by 0.9 percent.

Riels per US Dollar
(market and official rates)

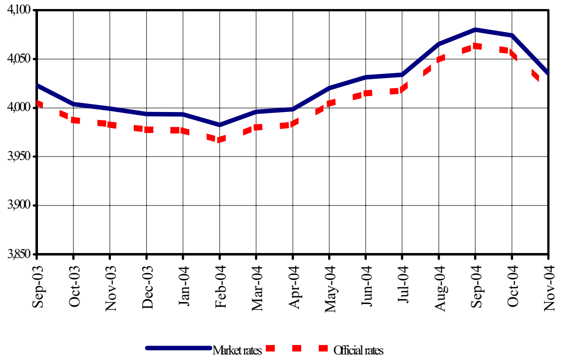

Source: National Bank of Cambodia and CDRI

អត្រាប្តូរប្រាក់រវាងប្រាក់រៀល និងប្រាក់បាតថៃគឺ ៩៩.១រៀល/បាត នៅខែវិច្ឆិកា ២០០៤ ដោយធ្លាក់ថ្លៃពី ៩៨.៧រៀល/បាតនៅខែតុលា ។ ក្នុងពេលជាមួយគ្នា ប្រាក់រៀលបន្តធ្លាក់ថ្លៃ ១.២% ធៀបនឹងប្រាក់ដុងវៀតណាម ដល់ ២៥.៤រៀល/១០០ដុង ។

The exchange rate between the riel and the Thai baht was 99.1 riels/baht in November 2004, depreciating from 98.7 riels/baht in October. At the same time, the riel continued to lose value against the Vietnamese dong, depreciating by 1.2 percent to 25.4 riels/100 dongs.

Riels per Thai Baht and 100 Vietnamese Dong

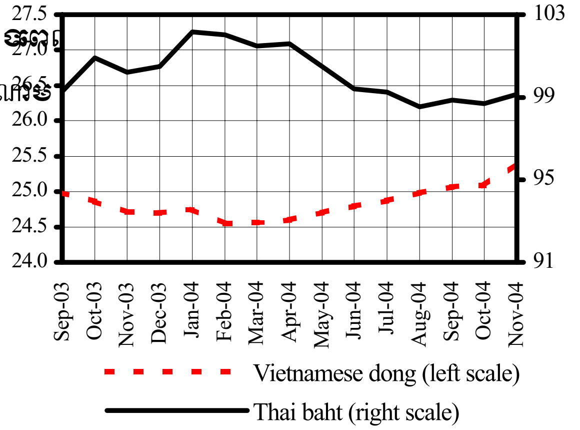

Source: CDRI and the Economist

យោងតាម អង្កេតរូបិយវត្ថុ ប្រចាំខែដោយធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា សាច់ប្រាក់ងាយស្រួល (M2) តាមរយៈប្រព័ន្ធធនាគារ បន្តនិន្នាការកើនឡើងនៅខែកញ្ញា ២០០៤ ទោះជាមានអត្រាយឺតជាងគឺ ០.៨% ធៀបនឹង ៣.៤% នៅខែមុនក្តី ។ រូបិយវត្ថុ សាច់ប្រាក់ងាយស្រួល កើនដល់ ៤.១៤០.៤ពាន់លានរៀលនៅខែកញ្ញា ២០០៤ ដែលឆ្លុះបញ្ចាំងពីកំណើនប្រាក់បញ្ញើរូបិយប័ណ្ណបរទេស (១% ដល់ ៧៣០.៨លានដុល្លារ) ព្រមទាំងកំណើនតិចតួចនៃប្រាក់បញ្ញើជារៀល (១.១% ដល់ ៣.១០១.៦ពាន់លានរៀល) និងប្រាក់រៀលនៅក្រៅធនាគារ (០.០៧% ដល់ ១.០៣៨.៧ពាន់លានរៀល) ។

According to the monthly monetary survey of the National Bank of Cambodia, liquidity (M2) through the banking system continued to maintain its upward trend in September, although at a slower rate of 0.8 percent compared to 3.4 percent in the preceding month. Liquidity expanded to 4,140.4 billion riels in September 2004. This reflects a rise in foreign currency deposits (1 percent to $730.8 million) and a slight increase in riels deposits (1.1 percent to 3,101.6 billion riels), as well as in riels outside banks (0.07 percent to 1,038.7 billion riels).

Liquidity through the Banking System
(in billion riels)

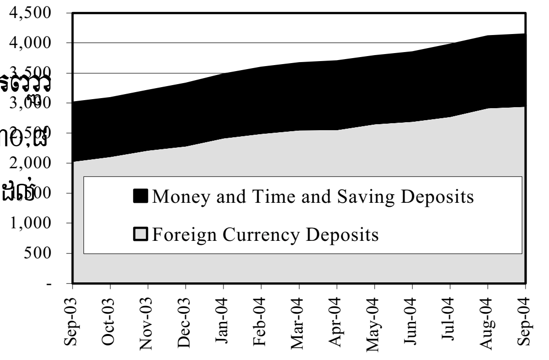

Note: The latest data available are for September 2004 (provisional data) .
Source: National Bank of Cambodia

ពាណិជ្ជកម្មក្រៅប្រទេស

External Trade

ការនាំចេញផលិតផលកសិកម្មសំខាន់ៗ កើន ៨៩.៦% ដល់ ២០.៥លានដុល្លារនៅត្រីមាសទី៣ ២០០៤ ពី ១០.៨លានដុល្លារនៅត្រីមាសមុន ។ ក្នុងនេះ តម្លៃឈើនាំចេញកើនដល់ ៤.២លានដុល្លារ ពី ២.៨លានដុល្លារ ឯផលិតផលត្រីនាំចេញ កើនដល់ ៤.៣លាន ដុល្លារ ពីត្រឹម ១.២លានដុល្លារ ។ ម្យ៉ាងទៀត ការនាំចេញកៅស៊ូ និងអង្ករ កើន ៧៦% ដល់ ១១.៦លានដុល្លារ និង៤៦.៣% ដល់ ០.៥លានដុល្លាររៀងគ្នា ។

Exports of main agricultural products grew by 89.6 percent to $20.5 million in the third quarter 2004, from $10.8 million in the preceding quarter. The value of exported wood rose to $4.2 million from $2.8 million, and export of fish increased to $4.3 million from only $1.2 million. In addition, exports of rubber products and rice rose sharply, by 76 percent to $11.6 million and 46.3 percent to $0.5 million, respectively. Compared to one year earlier, exports of main agricultural products grew by 61 percent. As a percentage of Cambodia's total exports, the share of agriculture rose to about 3 percent, from 2.6 percent.

Exports of Main Agricultural Products
(in millions of dollars)

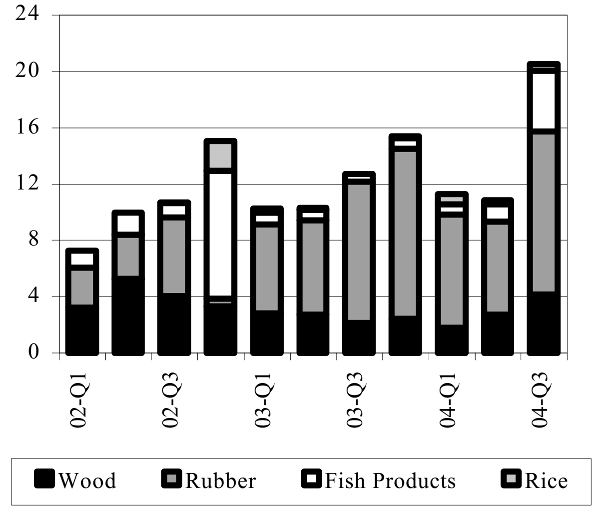

Note: The latest data available are for September 2004.
Source: Customs and Excise Department

កម្ពុជា នាំចូលសំភារៈសំណង់ (ស៊ីម៉ងត៍ និងដែក) ចំនួន ៤៨.៦ពាន់លានរៀល នៅត្រីមាសទី៣ ២០០៤ ឬ ៣២% តិចជាងនៅត្រីមាសមុន ។ ការនាំចូលស៊ីម៉ងត៍ធ្លាក់ចុះ ៥.២% ដល់ ៣៧.៨ពាន់លានរៀល ហើយការនាំចូលដែកធ្លាក់ចុះយ៉ាងខ្លាំងអស់ ៦៦% ដល់ ១០.៨ពាន់លានរៀល ដែលជា កំរិតទាបបំផុតចាប់តាំងពីឆ្នាំ ២០០១ ។ រឿងនេះបណ្តាលមកពី ការធ្លាក់ចុះ ៦៧% នៃបរិមាណដែកនាំចូល រវាងត្រីមាសទីពីរ និងទីបី ២០០៤ ។

Cambodia imported 48.6 billion riels of construction materials (cement and steel) in the third quarter, 32 percent less than in the preceding quarter. The import of cement declined by 5.2 percent to 37.8 billion riels. The value of steel imports dropped markedly, by 66 percent to 10.8 billion riels, the lowest amount since 2001. This fall was mainly due to a decrease of 67 percent in the amount of imported steel between the second and third quarters.

Imports of Construction Materials
(in billion riels)

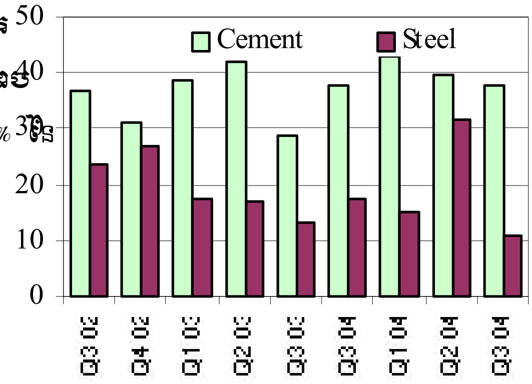

Note: The latest data available are for September 2004.
(Excluding public sector imports.)
Source: Customs and Excise Department

តាមព័ត៌មានពីនាយកដ្ឋានគយ និងរដ្ឋាករ ការនាំចូលប្រេងម៉ាស៊ូត និងប្រេងសាំង មាន ១០៩.៤ពាន់លានរៀល និង ២៦.៤ពាន់លានរៀលរៀងគ្នា នៅត្រីមាសទី៣ ២០០៤។ ធៀបនឹងត្រីមាសទីពីរ ការនាំចូលប្រេងម៉ាស៊ូតធ្លាក់ចុះតិចតួចត្រឹម ០.៥% ឯការនាំចូលប្រេងសាំងធ្លាក់ចុះអស់ ២៣.៥% ។

According to the Customs and Excise Department, imported diesel and gasoline amounted to 109.4 billion riels and 26.4 billion riels, respectively, in the third quarter 2004. Compared to the second quarter, diesel imports declined marginally by 0.5 percent, and gasoline imports dropped by 23.5 percent.

Imports of Petroleum Products
(in billion riels)

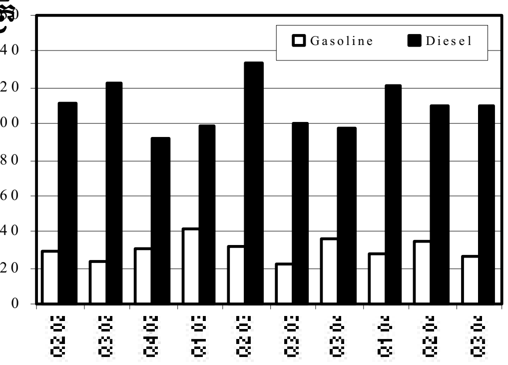

Note: The latest data available are for September 2004.
(Excluding public sector imports.)
Source: Customs and Excise Department

ប្រភព និងការប្រើប្រាស់ជំនួយបរទេស

Sources and Uses of Foreign Assistance

“គំរោងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធនៅខេត្ត និងជនបទ” គឺជាគំរោងដែលផ្ដល់នូវការស្ដារឡើងវិញ និងការថែទាំផ្លូវ ការបណ្ដុះបណ្ដាល និងការពង្រឹងសមត្ថភាព ហើយនិងការអភិវឌ្ឍន៍យុទ្ធសាស្ត្រ និងគោលនយោបាយសាធារណឱ្យបានប្រសើរសំរាប់ប្រជាជននៅខេត្តកំពង់ធំ ឧត្ដរមានជ័យ ព្រះវិហារ និងសៀមរាប។ គំរោងនេះមានតំលៃប៉ាន់ស្មានសរុប ២៣,៣២លានដុល្លារ ក្នុងនោះ ២០លានដុល្លារ ជាប្រាក់កំចីពីធនាគារពិភពលោក។

The Provincial and Rural Infrastructure Project provides road rehabilitation and maintenance, capacity building and training and development of improved public policies and strategies to the people in Kompong Thom, Oddar Meanchey, Preah Vihear and Siem Reap. The estimated total cost of this project is $23.32 million, of which $20 million consists of loans from the World Bank. The schedule of WB loan disbursements is $2.5 million in 2004, $5 million per year in 2005–2007, and $2.5 million in 2008.

Estimated Annual Disbursements of World Bank Loan for Provincial and Rural Infrastructure Project (PRIP)
(in millions of dollars)

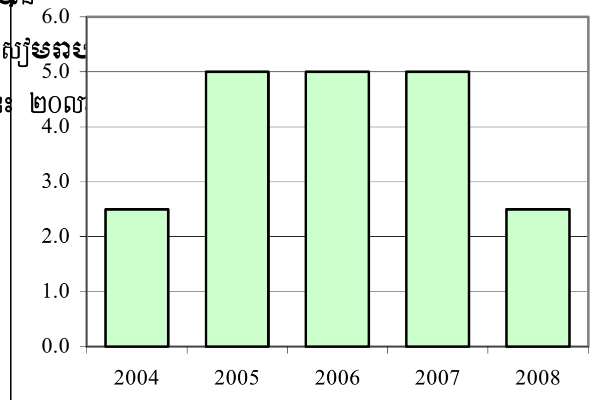

Source: World Bank

នៅឆ្នាំ២004 ផែនការថវិកាសំរាប់វិនិយោគថ្នាក់ខេត្តនៃកម្មវិធីសិលា មានសរុប ១១,១លានដុល្លារ ។ ក្នុងនេះមានតែ ៤% (0,៤៤លានដុល្លារ)ប៉ុណ្ណោះ ដែលផ្ដល់ដោយរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ដោយមូលនិធិអន្តរជាតិសំរាប់ការអភិវឌ្ឍន៍កសិកម្មផ្ដល់ច្រើនជាគេ (៤៩% ឬ ៥,៤លានដុល្លារ), បន្ទាប់មកគឺ គំរោងការជាដៃគូសំរាប់អភិបាលកិច្ចមូលដ្ឋាន ដែលផ្ដល់ ២២% ឬ២,៤លានដុល្លារ ។

In 2004, the budget plan of the Seila Program for Provincial Investment totalled $11.1 million. Of this amount, only 4 percent ($0.44 million) was provided by the government, while the International Fund for Agricultural Development (IFAD) funded the largest portion (49 percent or $5.4 million), followed by 22 percent ($2.4 million) from the Partnership for Local Governance, a UN-donor project. The remaining 25 percent ($2.8 million) was provided by UNICEF, DANIDA, CAAEP (Cambodia Australia Agricultural Extension Project), WFP and GTZ.

Main Donors to Seila Program for Provincial Investment in 2004
(in millions of dollars)

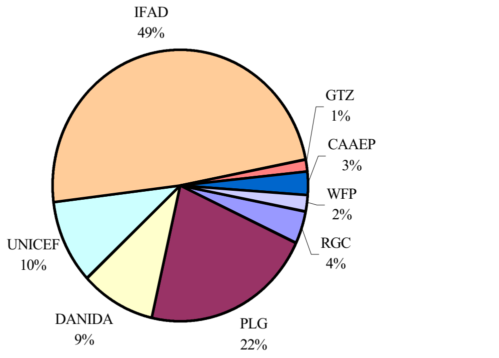

Source: Seila Task Force (January 2004), Annual Work Plan and Budget 2004.

ផ្អែកលើផែនការថវិកាឆ្នាំ២004 របស់កម្មវិធីសិលា សំរាប់វិនិយោគតាមខេត្ត ខេត្តកំពត កំពង់ធំ និងព្រៃវែង ទទួលបានថវិកាច្រើនជាគេសំរាប់កែលំអប្រព័ន្ធធនធានទឹក ។ ប្រាក់ ១,0៦លានដុល្លារ និង ១,0៣លានដុល្លារ ត្រូវបានបែងចែកសំរាប់ប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រខ្នាតមធ្យមនៅកំពត និងកំពង់ធំ រីឯខេត្តព្រៃវែងទទួលបាន 0,៧លានដុល្លារសំរាប់ការសិក្សាលើប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រខ្នាតតូច ។

According to the 2004 budget of the Seila Program for Provincial Investment, Kampot, Kompong Thom and Prey Veng were allocated the largest amount for improving water resources. $1.06 million and $1.03 million were allocated for medium irrigation systems in Kampot and Kompong Thom, respectively. In Prey Veng, $0.7 million was provided for a study of small-scale irrigation.

Budget Plan 2004 of Seila Program for Provincial Investment on Water Resources
(in millions of dollars)

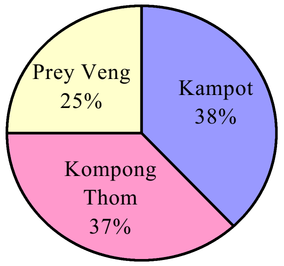

Source: Seila Task Force (January 2004), Annual Work Plan and Budget 2004

ការអនុវត្តថវិកាជាតិ

National Budget Operations

ការអនុវត្តថវិកាចរន្តរបស់កម្ពុជា មានអតិរេក ៥២,៤ពាន់លានរៀលនៅខែសីហា ២០០៤ ដោយកើនពី ៤,៩ពាន់លានរៀលនៅខែកក្កដា ។ ជាទូទៅ ចំណូលនិងចំណាយឡើងចុះខ្លាំងណាស់ពីមួយខែទៅមួយខែ ។ នៅខែសីហា ចំណាយធ្លាក់ចុះយ៉ាងខ្លាំង ហើយចំណូលកើនឡើងបន្តិច ។

Cambodia's current budget operated with a surplus of 52.4 billion riels in August 2004, rising from 4.9 billion riels in July. Generally, there is considerable fluctuation on a month to month basis in terms of revenues and expenditures. The month of August saw a sharp reduction in expenditures and a modest rise in collections.

Current Budget Operations (in billion riels)

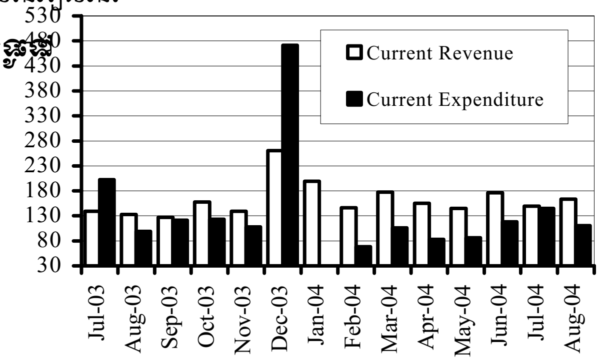

Note: Provisional for January-August 2004.
Source: Ministry of Economy and Finance

ពីខែកក្កដា-សីហា ២០០៤ ចំណូលថវិកាចរន្តរបស់កម្ពុជា កើន ៩% ដល់ ១៦៣ពាន់លានរៀល ។ ចំណូលពន្ធកើន ៦,៥% ដល់ ១២១,៣ពាន់លានរៀល ក្នុងនេះ ៨៦,៣ពាន់លានរៀល ជាចំណូលពន្ធក្នុងស្រុក (កើន ៨,៤%) និង ៣៥,១ពាន់លានរៀលជាពន្ធគយ (កើន ២%) ។ ក្នុងរយៈពេលនេះ ចំណូលមិនមែនពន្ធកើន ១៧,១% ដល់ ៤១,៧ពាន់លានរៀល ។ សំរាប់ប្រាំបីខែដើមឆ្នាំ២០០៤ ចំណូលថវិកាចរន្តមាន ១.៣១១,៣ពាន់លានរៀល គឺសំរេចបាន ៦២% នៃផែនការកំណត់ដោយច្បាប់ថវិកាជាតិឆ្នាំ២០០៤ ។

Between July and August 2004, Cambodia's current budget revenue increased by 9 percent to 163 billion riels. Tax revenues rose by 6.5 percent to 121.3 billion riels, of which 86.3 billion riels was domestic tax (an 8.4 percent increase) and 35.1 billion riels was custom duties (2 percent increase). Moreover, non-tax revenues rose by 17.1 percent to 41.7 billion riels over this period. For the first eight months of 2004, current budget revenues totalled 1,311.3 billion riels, 62 percent of the target set by the budget law for 2004.

Current Budget Revenue
(in billion riels)

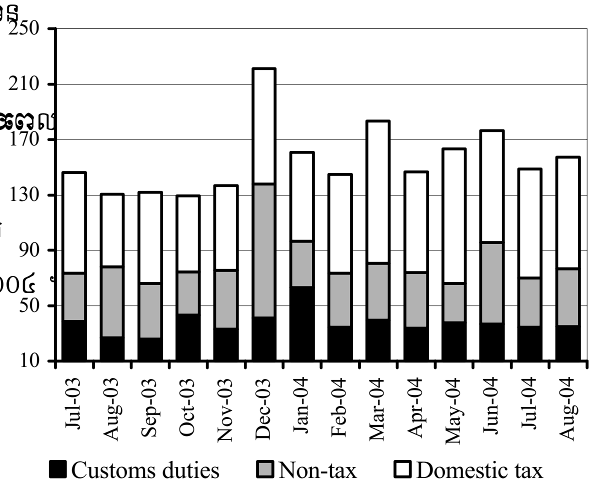

Note: Provisional for January-August 2004.
Source: Ministry of Economy and Finance

ចំណាយថវិកាចរន្តមាន ១១០,៦ពាន់លានរៀលនៅខែសីហា ២០០៤ ឬ ២៣,៥% ទាបជាងនៅខែមុន ។ ក្នុងនេះចំណាយមិនមែនប្រាក់បៀវត្សរ៍ធ្លាក់ចុះ ៤៤% ដល់ ៥៣,៦ពាន់លានរៀល ។ រីឯចំណាយសំរាប់បៀវត្សរ៍កើន ១៥% ដល់ ៥៧,១ពាន់លានរៀល ។ ពីខែមករា ដល់ សីហា ២០០៤ ចំណាយថវិកាចរន្តមានសរុប ៧១៨,៩ពាន់លានរៀល ស្មើនឹង ៣៨% នៃផែនការក្នុងច្បាប់ថវិកាជាតិឆ្នាំ២០០៤ ។

Current budget expenditure amounted to 110.6 billion riels in August 2004, 23.5 percent lower than in the preceding month. Of this, non-wage expenditure declined by 44 percent to 53.6 billion riels. On other hand, expenditure for wages increased by 15 percent to 57.1 billion riels. From January to August, current budget expenditure summed to 718.9 billion riels, reaching 38 percent of the 2004 budget law target. Public spending was 23 percent lower than in the same period of 2003.

Current Budget Expenditure
(in billion riels)

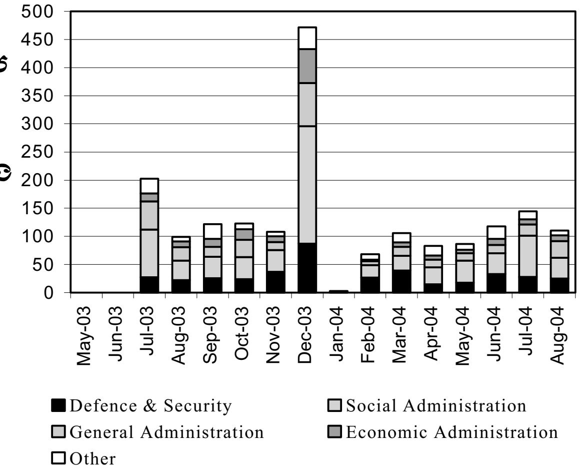

Note: Provisional for January-August 2004.
Source: Ministry of Economy and Finance

សកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ចនៃបណ្តាប្រទេសជាដៃគូរបស់កម្ពុជា
Economic Activity of Selected Economic Partners of Cambodia

នៅត្រីមាសទី ២០០៤ សេដ្ឋកិច្ចUS មានអត្រាកំណើនប្រចាំឆ្នាំ ៣.៩% ដែលឆ្លុះបញ្ចាំងពីការកើនឡើងនៃការចំណាយប្រើប្រាស់របស់ឯកជន ៣.៥% និងរបស់រដ្ឋ ១.៩% ។ ក្នុងរយៈពេលដដែលនេះ ជប៉ុនមានអត្រាកំណើន ៣.៩% ដែលជំរុញដោយសារតម្រូវការពីក្រៅប្រទេស រីឯសេដ្ឋកិច្ចនៅតំបន់អឺរ៉ូ បានកើនឡើងតែ ១.៩% បើធៀបនឹងពេលដូចគ្នាឆ្នាំមុន ។

The US economy grew at an annual rate of 3.9 percent in the third quarter of 2004, largely reflecting an acceleration in personal and government consumption expenditures by 3.5 percent and 1.9 percent, respectively, according to the Bureau of Economic Analysis. During the same period, Japan experienced a growth rate of 3.9 percent driven by external demand. Euro area economic growth slowed to 1.9 percent year on year, in the third quarter of 2004.

GDP Growth in the US, Europe and Japan

(percentage change over previous year)

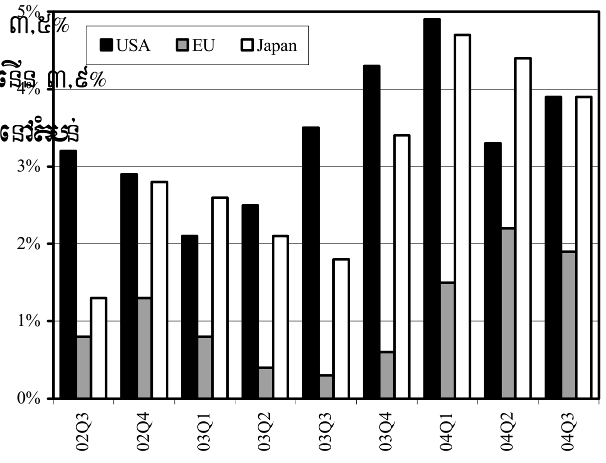

Source: *Economist,* 13–19 Nov. 2004

នៅត្រីមាសទី ២០០៤ សេដ្ឋកិច្ចចិនកើន ៩.១% ធៀបនឹងពេលដូចគ្នាឆ្នាំមុន ហើយក្នុងរយៈពេលនេះដែរ សេដ្ឋកិច្ចហុងកុងកើន ៧.២% គឺធ្លាក់ចុះពីការកើន (១០.៧%) ពីត្រីមាសទី២ ។ ប៉ុន្តែរដ្ឋាភិបាល និងអ្នកវិភាគមានជំនឿថា សេដ្ឋកិច្ចនៅតែរឹងមាំ រីឯការធ្លាក់ចុះគឺដោយសារការផ្ទុះ SARS កាលពីឆ្នាំមុន ។ នៅត្រីមាសទី៣នេះដែរ សេដ្ឋកិច្ចកូរ៉េខាងត្បូងកើន ៤.៦% ។

In the third quarter of 2004, China's economy expanded by 9.1 percent year on year. During the same period, Hong Kong's economy grew by 7.2 percent from a year earlier, down from the 10.7 percent growth rate of the second quarter. However, the government and analysts are confident that the economy is still strong and that the slowdown represents the SARS outbreak last year. South Korea's economy rose by 4.6 percent in the third quarter of 2004.

GDP Growth in China, Hong Kong and South Korea

(percentage change over previous year)

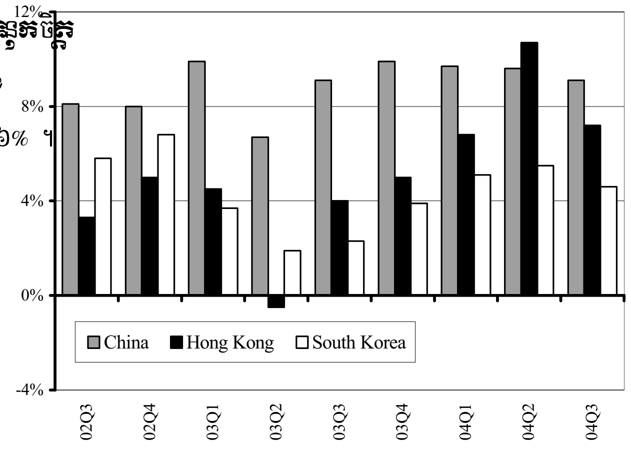

Source: *Economist,* 13–19 Nov. 2004

នៅត្រីមាសទី ២០០៤ សេដ្ឋកិច្ចសិង្ហបុរីកើន ៧.៥% គិតធៀបនឹងពេលដូចគ្នាឆ្នាំមុន ឬ ៥% យឺតជាងកាលពីត្រីមាសមុន ។ ការថយកំណើននេះបណ្តាលមកពីការថយចុះតម្រូវការក្នុងស្រុក និងខាងក្រៅប្រទេស យោងតាមនាយកដ្ឋានស្ថិតិសិង្ហបុរី ។ ក្នុងរយៈពេលដូចគ្នា ថៃ និងម៉ាឡេស៊ីមានអត្រាកំណើនប្រចាំឆ្នាំ ៥% និង ៨% រៀងគ្នា ។

The Singaporean economy grew at a slower rate of 7.5 percent year on year in the third quarter of 2004, 5 percentage points lower than in the previous quarter. The deceleration was mainly due to a weak domestic and external demand, according to Singapore's Department of Statistics. During the same period, Thailand and Malaysia experienced annual growth rates of 5 percent and 8 percent, respectively.

GDP Growth in Some ASEAN Countries

(percentage change over previous year)

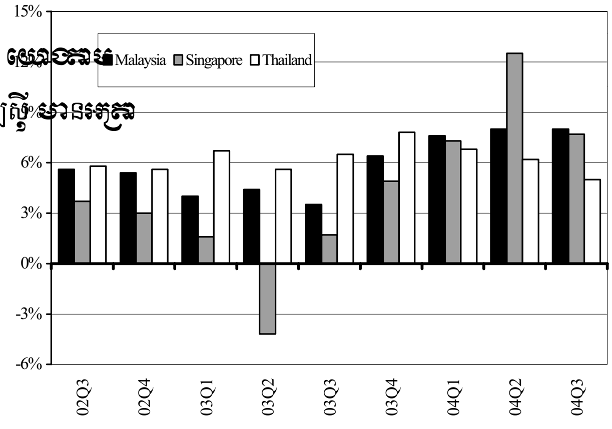

Source: *Economist,* 13–19 Nov. 2004

ស្ថានភាពអតិផរណានៃ បណ្តាប្រទេស ជាដៃគូរបស់ កម្ពុជា
Inflation Rates in Selected Economic Partners of Cambodia

ថ្លៃទំនិញប្រើប្រាស់នៅ US ថយកំណើនមកត្រឹម ២,៧% នៅខែកញ្ញា ២00៤ ប៉ុន្តែស្ទុះដល់ ៣,២% វិញនៅខែតុលា ដោយសារការឡើងថ្លៃថាមពល ។ ថ្លៃទំនិញប្រើប្រាស់នៅជប៉ុន មានអត្រាកំណើនឡើងដល់ 0% ម្តងទៀតនៅខែកញ្ញា ប៉ុន្តែថយចុះវិញអស់ 0,១% នៅខែតុលា បើធៀបនឹងឆ្នាំមុន ដែលនាំឱ្យធនាគារជាតិជប៉ុន បន្តគោលនយោបាយរូបិយវត្ថុធូរទៀត ។ នៅតំបន់អឺរ៉ូ ថ្លៃទំនិញប្រើប្រាស់កើនតាមអត្រាប្រចាំឆ្នាំ ២,២% នៅខែកញ្ញា ។

Consumer prices in the US slowed to 2.7 percent annual growth in September 2004, but accelerated to 3.2 percent in October as a result of higher energy prices. In Japan, consumer price rises reached zero percent once again in September and fell by 0.1 percent in October 2004 from a year earlier, leading the Bank of Japan to maintain its loose monetary policy. During September, prices in the euro area rose at annual rate of 2.2 percent.

Inflation Rate in the US, Europe and Japan
(percentage change over previous year)

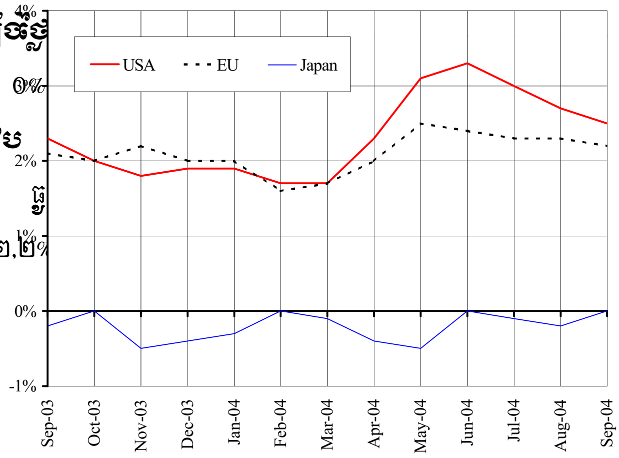

Note: The latest data available for the euro are for Sep. 2004.
Sources: IMF and *Economist,* 13–19 Nov. 2004

នៅខែកញ្ញា ២00៤ ថ្លៃទំនិញប្រើប្រាស់នៅចិន កើន ៥,២% ខ្ពស់ជាងកាលពីមួយឆ្នាំមុន ឬ 0,២% លឿនជាងកាលពីខែមុន ។ រដ្ឋាភិបាលបានរឹតបន្តឹងគោលនយោបាយរូបិយវត្ថុ ដោយតំលើងអត្រាការប្រាក់ 0,២៧% ទៀត ដល់ ៥,៥៨% ដែលជាកិច្ចប្រឹងប្រែងទប់ស្កាត់សេដ្ឋកិច្ចកុំឱ្យរត់លឿនពេក ។ នៅខែនេះដែរ អត្រាអតិផរណានៅហុងកុង និងកូរ៉េខាងត្បូង កើន 0,៧% និង ៣,៩% បើធៀបនឹងកាលពីមួយឆ្នាំមុន ។

In September, consumer prices in China rose 5.2 percent above a year earlier and 0.2 percent faster than in the previous month. The Chinese government has tightened its monetary policy by raising the lending rate (by 0.27 percentage points) to 5.58 percent, the first increase since July 1995 in an effert to rein in the economy. The inflation rates in Hong Kong and South Korea in September rose by 0.7 and 3.9 percent, respectively, from a year earlier.

Inflation Rate in China, Hong Kong and South Korea (percentage change over previous year)

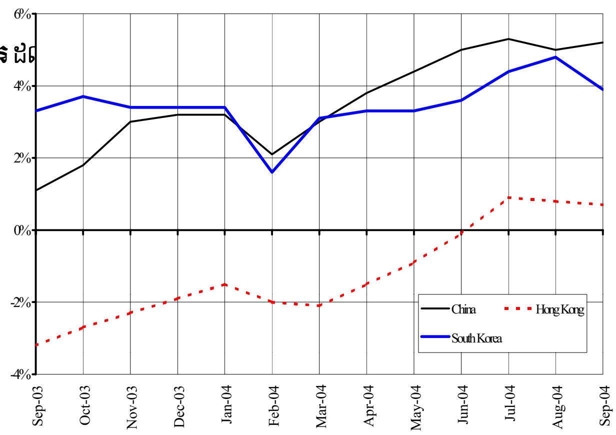

Note: The latest data available are for Sep. 2004.
Sources: IMF and *Economist,* 13–19 Nov. 2004

នៅខែកញ្ញា ២00៤ ថ្លៃទំនិញប្រើប្រាស់នៅសិង្ហបុរី កើន ២% ធៀបនឹងកាលពីឆ្នាំមុន ។ នៅខែតុលា អត្រាកំណើនបានថយចុះ ១,៩% គិតពីមួយឆ្នាំទៅមួយឆ្នាំ ដោយសារការថយចុះថ្លៃដឹកជញ្ជូននិងទូរគមនាគមន៍ និងម្ហូបអាហារ យោងតាមនាយកដ្ឋានស្ថិតិសិង្ហបុរី ។ នៅខែកញ្ញា ថ្លៃទំនិញប្រើប្រាស់នៅម៉ាឡេស៊ី និងថៃកើន ១,៦% និង ៣,៦%រៀងគ្នាធៀបនឹងឆ្នាំមុន ។

In September, consumer prices in Singapore rose by 2 percent over the previous year. The rate of increase fell to 1.9 percent year on year in October, largely due to lower cost of transportation and communication and cheaper food, according to the Department of Statistics of Singapore. During September, consumer prices in Malaysia and Thailand rose by 1.6 percent and 3.6 percent, respectively, over the previous year.

Inflation Rate in Selected ASEAN Countries
(percentage change over previous year)

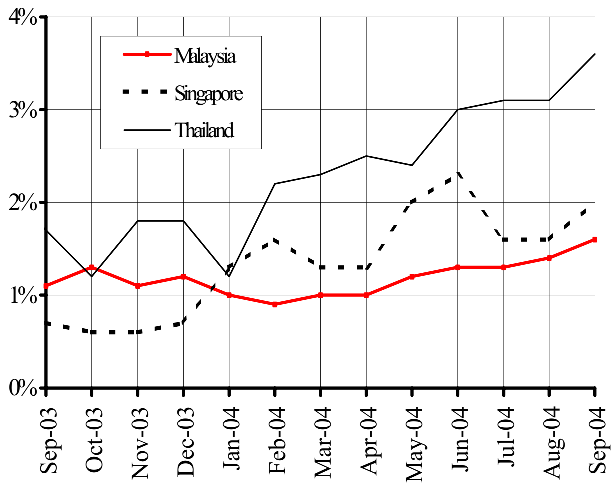

Note: The latest data for Malaysia and Thailand are for Sep. 2004.
Sources: IMF and *Economist* 13–19 Nov. 2004

អត្រាប្តូរប្រាក់លើទីផ្សារអន្តរជាតិ
Exchange Rates in World Markets

នៅខែវិច្ឆិកា ដុល្លារUS បន្តចុះថ្លៃធៀបនឹងប្រាក់យ៉េន និងអឺរ៉ូ ដោយប្តូរបាន ១០៥យ៉េន ឬ ០,៧៧អឺរ៉ូ (គឺជាចុះថ្លៃទាបបំផុតធៀបនឹងអឺរ៉ូ និងទាបបំផុតក្នុង ៤,៥ឆ្នាំចុងក្រោយធៀបនឹងយ៉េន) ។ ការចុះថ្លៃនៃដុល្លារ សារមានរបាយការណ៍ពីការផ្លាស់ប្តូរ ធនបំរុងរបស់ធនាគារកណ្តាលចេញនៅចិន រុស្ស៊ី និងជប៉ុន ទៅជា ប្រាក់អឺរ៉ូ ។

In November, the US dollar continued to lose value against both the Japanese yen and the euro, trading at ¥105 and €0.77. It is worth noting that the dollar hit a historic low against the euro and reached a four-and-a-half-year low against the yen. The fall in the dollar was in part due to reports of a shift of foreign reserve holdings by China, Russia and Japan into euros.

Euro and Japanese Yen Against US Dollar

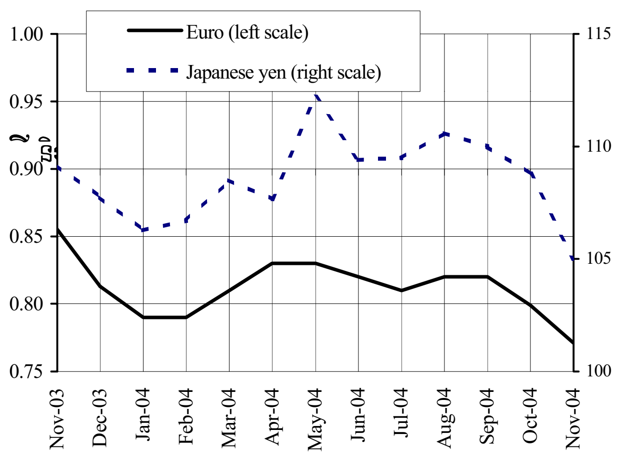

Note: Data are to 29 November 2004.
Source: Federal Reserve Bank of New York

នៅខែវិច្ឆិកា ប្រាក់វ៉ុនកូរ៉េខាងត្បូងឡើងថ្លៃបាន ៧ខែជាប់គ្នា ធៀបនឹងដុល្លារ ដល់ ១.០៩២,២៩វ៉ុន/ដុល្លារUS ដែលជាកំរិតខ្ពស់បំផុតចាប់តាំងពីខែកក្កដា ១៩៩៩ ។ ក្នុងពេលដែល ដុល្លារហុងកុងបន្តឡើងថ្លៃ ០,១៦% ដល់ ៧,៧៧ដុល្លារហុងកុង/ដុល្លារUS ប៉ុន្តែបើធៀបនឹងខែវិច្ឆិកា ២០០៣ ធ្លាក់ថ្លៃ០,១៥% ធៀបនឹងដុល្លារUS ។

In November, the South Korean won appreciated against the US dollar for the seventh consecutive month, to 1,092.29 won/US$, its highest value since July 1999. During the same period, the Hong Kong dollar continued its appreciation, by 0.16 percent, to 7.77 HK$/US$. Compared to November 2003, the Hong Kong dollar was 0.15 percent lower against the US dollar.

South Korean Won and Hong Kong Dollar Against US Dollar

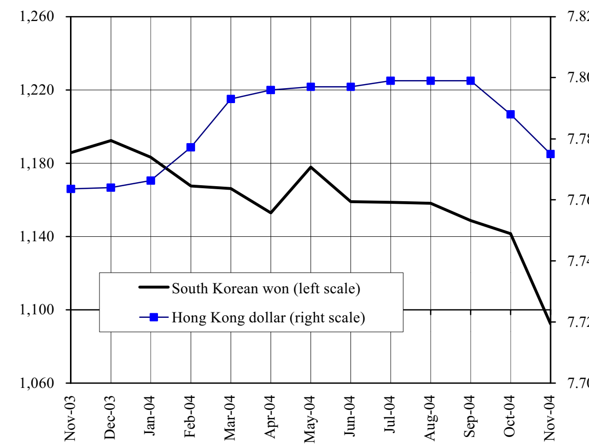

Note: Data are to 29 November 2004.
Source: Federal Reserve Bank of New York

នៅខែវិច្ឆិកា ២០០៤ ប្រាក់បាតថៃឡើងថ្លៃបាន ៤ខែជាប់គ្នា ធៀបនឹងដុល្លារUS ដល់ ៤០,៤បាត/ដុល្លារUS ។ ប៉ុន្តែធនាគារជាតិថៃ នៅតែអះអាងថា រូបិយវត្ថុថៃមានកំរិតសមស្រប ហើយមិនព្រមធ្វើអន្តរាគមន៍ទេ ។ ដុល្លារសិង្ហបុរីបន្តឡើងថ្លៃដល់ ១,៦៥ដុល្លារសិង្ហបុរី/ដុល្លារUS ដែលជាកំរិតខ្ពស់បំផុតក្នុង ៦ឆ្នាំចុងក្រោយ ។

In November 2004, the Thai baht gained against the US dollar for the fourth consecutive month, to 40.4 baht/US$. However, the Bank of Thailand still maintained that the Thai currency was at an appropriate level and refused to intervene. The Singapore dollar continued to strengthen, to 1.65/US$ in November, reaching a six-year high.

Thai Baht and Singaporean Dollar against US Dollar

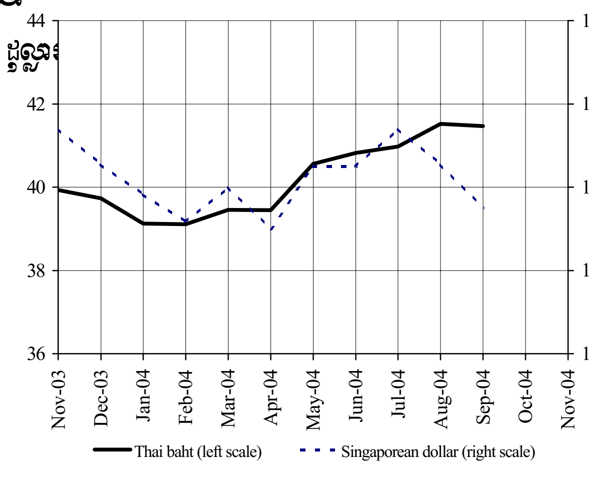

Note: Data are to 29 November 2004.
Source: Federal Reserve Bank of New York

ស្ថានភាពតំលៃទំនិញលើទីផ្សារអន្តរជាតិ

Commodity Prices in World Markets

នៅខែវិច្ឆិកា អង្ករលេខ១ នៅផ្សារអន្តរជាតិបាងកក ឡើងថ្លៃបាន២ខែជាប់គ្នា ដល់ ២៤០ដុល្លារ/តោន ពី ២៣៨,៦០ដុល្លារ/តោននៅខែតុលា ដែលបណ្តាលមកពីសំខាន់ដោយសារការរាំងស្ងួត ។ ក្នុង ... សណ្តែកសៀងបន្តចុះថ្លៃដល់ប្រហែល ១៤៣ដុល្លារ/តោន ឬចុះថ្លៃ ១,៧% ធៀបនឹងខែមុន ។

In November, the price of first quality rice in the Bangkok international market rose for the second consecutive month to $240/tonne, up from $238.6/tonne in October. The rise was mainly due to drought and the Thai baht's appreciation. During the same period, the price of soybeans continued to fall, to about $143/tonne, a decrease of 1.7 percent from a month earlier.

Prices of Rice and Soybeans (US$/tonne)

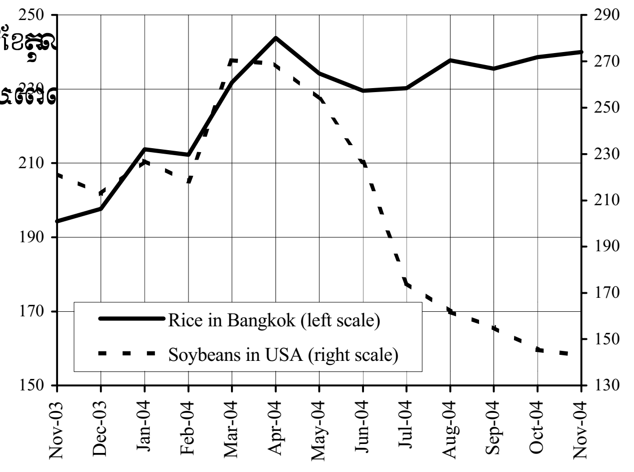

Note: Data are to 29 November 2004.
Sources: *FEER* and others

នៅខែវិច្ឆិកា កៅស៊ូនៅផ្សារអន្តរជាតិម៉ាឡេស៊ី ឡើងថ្លៃបាន២ខែជាប់ៗគ្នា ដល់ ១.៣១១ដុល្លារ/តោន ឬឡើងថ្លៃ ៧,៤%ធៀប ... ក្នុង ... ពេលដែលប្រេងឡើងថ្លៃបន្តិច ដល់ ៣៧៥ដុល្លារ/តោន ប៉ុន្តែ ... ថ្លៃ១៨,៨% បើធៀបនឹងខែដូចគ្នា ឆ្នាំមុន ។

In November, the price of rubber in the Malaysian international market rose for the second consecutive month, to $1,311/tonne, an increase of 7.4 percent from the previous month. At the same time, the price of palm oil edged up slightly, to $375/tonne in November. Compared to the same period last year, the price of palm oil was down by 18.8 percent.

Prices of Rubber and Palm Oil
(US$/tonne)

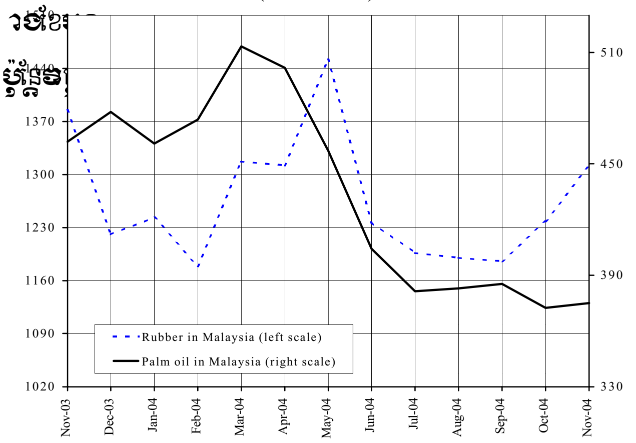

Note: Data are to 29 November 2004.
Sources: *FEER* and others

នៅខែវិច្ឆិកា ២០០៤ ប្រេងឆៅចុះថ្លៃដល់ ៣៤,៨ដុល្លារ/ធុង ធៀបនឹង ៣៥,៦ដុល្លារ/ធុងនៅខែតុលា ហើយរឿងនេះអាចបណ្តាលមួយចំណែក ... បរិមាណផ្គត់ផ្គង់លើសក្នុង ... ពិភពលោក ។ Associated Press នៅថ្ងៃ២៤ វិច្ឆិកា ការផ្គត់ផ្គង់ប្រេងក្នុង ... ពិភពលោក មានកំរិត ... ខ្ពស់ជាង ... តំរូវការប្រើប្រាស់សាកលប្រចាំថ្ងៃ (៨២,៤លានធុង) ។ ដូចគ្នា ... ថ្លៃប្រេងសាំង មាននិន្នាការដូចគ្នាដោយចុះដល់ ៣២,៦សេន/លីត្រ នៅខែ ... វិច្ឆិកា ។

In November, the price of crude oil fell to $34.8/barrel, down from $35.6/barrel in October. This may in part be due to global excess supply. According to the Associated Press on November 24, world crude oil supplies are about 1 percent above global daily consumption (82.4 million barrels). Similarly, the price of gasoline refflected the same trend by declining to 32.6 cents/litre in November.

Prices of Crude Oil and Gasoline

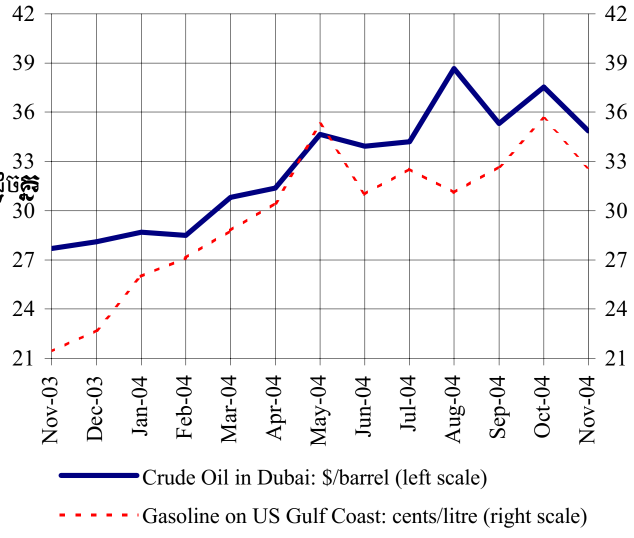

***Note: Data are to** 29 November 2004* . Sources: EIA and IEA